

Koniunktura w przemyśle, budownictwie i handlu w listopadzie 2004 r.

Mimo, że ogólny klimat koniunktury w **przetwórstwie przemysłowym** w listopadzie jest nieco gorszy niż w październiku, to jego oceny są nadal pozytywne i bardziej korzystne niż w analogicznym miesiącu ostatnich lat. Na pogorszenie nastrojów przedsiębiorców wpływają mniej korzystne oceny bieżące w zakresie portfela zamówień i produkcji, a także pesymistyczne oczekiwania dotyczące przyszłego portfela zamówień oraz znacznie gorsze niż w październiku prognozy produkcji. Klimat koniunktury jest oceniany nieco gorzej niż przed miesiącem w przedsiębiorstwach obu sektorów własności, mniej korzystnie w firmach publicznych niż prywatnych.

W listopadzie ogólna koniunktura w **budownictwie** oceniana jest nadal korzystnie, choć gorzej niż w październiku, natomiast lepiej niż w analogicznym miesiącu ostatnich dziewięciu lat. Na pogorszenie koniunktury wpływa przede wszystkim wolniejszy niż przed miesiącem wzrost bieżącego portfela zamówień oraz bieżącej produkcji, a także znacznie gorsze niż w październiku przewidywania w tych zakresach.

Ogólny klimat koniunktury w **handlu detalicznym** oceniany jest w listopadzie nadal negatywnie, na takim samym poziomie jak w październiku, ale lepiej niż w analogicznym miesiącu ubiegłego roku. Na sytuację taką wpływają nieco bardziej pesymistyczne niż w październiku oceny bieżącej i przyszłej sprzedaży oraz sytuacji finansowej przedsiębiorstw.

1. Przetwórstwo przemysłowe

W listopadzie **ogólny klimat koniunktury** w przetwórstwie przemysłowym kształtuje się na poziomie plus 13, wobec plus 15 w październiku. Poprawę koniunktury sygnalizuje 26% badanych przedsiębiorstw, a jej pogorszenie - 13% (w październiku odpowiednio: 28% i 13%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Ogólny klimat

koniunktury jest oceniany pozytywnie w jednostkach obu sektorów własności, lepiej w przedsiębiorstwach prywatnych niż publicznych.

W listopadzie obserwowany jest niewielki wzrost bieżącego portfela zamówień (mniejszy niż w poprzednim miesiącu). Wzrost ten wynika z niewielkiego poszerzania się zagranicznego portfela zamówień, bowiem portfel krajowy ulega nieznacznemu ograniczeniu. Prognozy portfela zamówień są niekorzystne. Bieżąca produkcja jest rozszerzana w stopniu znacznie mniejszym niż przed miesiącem. Przedsiębiorcy nie przewidują też rozszerzenia produkcji w najbliższych miesiącach. Zapasy wyrobów gotowych są określane przez przedsiębiorców jako wystarczające. Przy zmniejszających się opóźnieniach napotykanym przy ściąganiu należności od kontrahentów, poprawia się w stosunku do ubiegłego miesiąca zdolność przedsiębiorstw do terminowego regulowania bieżących zobowiązań finansowych. Oczekuje się, że w najbliższych miesiącach sytuacja finansowa przedsiębiorstw może się nieznacznie poprawić, jednak w stopniu mniejszym niż wskazywały prognozy przed miesiącem. Przewidywane redukcje zatrudnienia mogą być większe niż sygnalizowano w prognozie z października. Ceny produkowanych wyrobów w najbliższych trzech miesiącach mogą się obniżyć.

Na ogólny klimat koniunktury w przetwórstwie przemysłowym składa się zróżnicowana sytuacja w poszczególnych jego działach. W listopadzie najlepiej oceniają koniunkturę producenci: sprzętu i urządzeń rtv (plus 43 - spadek o 2 punkty), wyrobów chemicznych (plus 26 - wzrost o 5 punktów), masy włóknistej, papieru oraz wyrobów z papieru (plus 20 - spadek o 16 punktów), mebli (plus 19 - wzrost o 1 punkt), maszyn i aparatury elektrycznej (plus 16 - wzrost o 2 punkty), wyrobów z drewna (plus 14 - wzrost o 3 punkty), metalowych wyrobów gotowych (plus 13 - spadek o 4 punkty), artykułów spożywczych, napojów i wyrobów tytoniowych (plus 11 - spadek o 4 punkty), pozostałego sprzętu transportowego (plus 11 - spadek o 7 punktów) oraz prowadzący działalność wydawniczą (plus 15 - spadek o 3 punkty). Najbardziej niekorzystne oceny formułują producenci: wyrobów z surowców niemetalicznych (minus 11 - spadek o 12 punktów), wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych (minus 10 - spadek o 18 punktów), skór wyprawionych i wyrobów ze skór (minus 8 - spadek o 6 punktów), metali (minus 8 - spadek o 10 punktów).

Producenci **sprzętu i urządzeń rtv** oceniają klimat koniunktury nadal bardzo optymistycznie. Bardzo korzystnie kształtuje się bieżący portfel zamówień i bieżąca produkcja. Przewidywania w zakresie portfela zamówień charakteryzują się niewielkim optymizmem, a prognozy produkcji są korzystne i lepsze niż przed miesiącem. Zapasy wyrobów gotowych w przedsiębiorstwach są wystarczające. Mimo mniejszych niż w październiku, choć nadal znacznych opóźnień w ściąganiu należności od kontrahentów, przedsiębiorcy terminowo regulują swoje bieżące zobowiązania finansowe. Przewidywania sytuacji finansowej przedsiębiorstw są niekorzystne i wskazują na możliwość jej niewielkiego pogorszenia w najbliższych miesiącach. Dyrektorzy przedsiębiorstw mogą nieznacznie ograniczyć zatrudnienie. Przedsiębiorcy prognozują też, że ceny produkowanych wyrobów nie ulegną zmianie.

Producenci **mebli** oceniają w listopadzie swoją koniunkturę korzystnie, podobnie jak przed miesiącem. Większy niż w październiku wzrost bieżącego portfela powoduje, że producenci nadal rozszerzają bieżącą produkcję. Oczekiwania w tym zakresie na najbliższe miesiące są w dalszym ciągu bardzo optymistyczne, choć ostrożniejsze od przedstawionych w październiku. Zwiększa się poziom nadmiernych zapasów wyrobów gotowych. Wraz ze zwiększonymi opóźnieniami w ściąganiu należności od kontrahentów producenci mebli odczuwają większe

trudności w regulowaniu swoich bieżących zobowiązań. W najbliższych miesiącach sytuacja finansowa może się poprawić, w stopniu zbliżonym do przewidywań z października. Dyrektorzy przedsiębiorstw zamierzają nieznacznie rozszerzyć zatrudnienie. Ceny mebli mogą obniżyć się na niewielką skalę.

Pozytywnie, choć ostrożniej niż w październiku, oceniana jest koniunktura w przedsiębiorstwach produkujących **artykuły spożywcze, napoje i wyroby tytoniowe**. Spowodowane to jest pogorszeniem nadal korzystnych (zarówno bieżących jak i prognostycznych) ocen dotyczących portfela zamówień i produkcji. Zapasy nieznacznie przewyższają poziom uznawany za wystarczający. Nieco poprawia się trudna bieżąca sytuacja finansowa, zarówno w zakresie terminowego regulowania zobowiązań, jak i możliwości ściągania należności od kontrahentów. Przewiduje się poprawę przyszłych zdolności przedsiębiorstw do terminowego regulowania zobowiązań. Dyrektorzy zamierzają nadal zmniejszać zatrudnienie, choć w mniejszym stopniu niż prognozowano w ubiegłym miesiącu. Ceny artykułów spożywczych, napojów i wyrobów tytoniowych mogą wzrosnąć w stopniu mniejszym od przewidywań sprzed miesiąca.

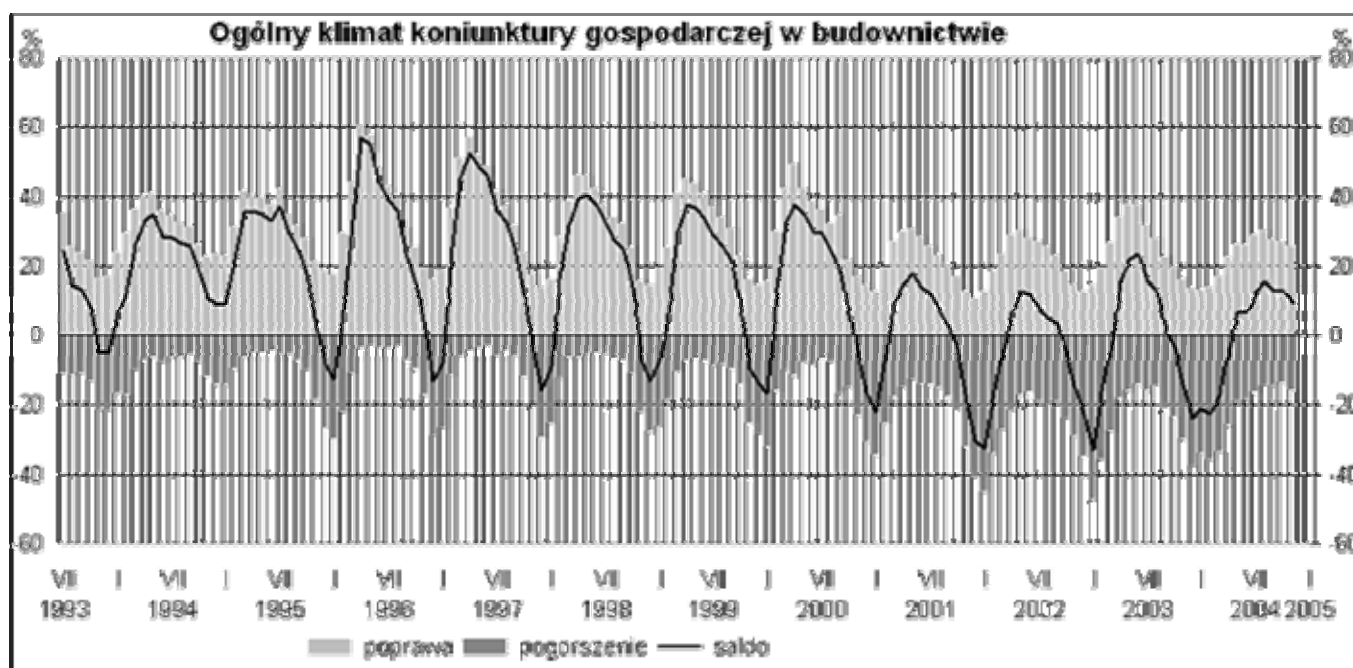
Koniunktura w przedsiębiorstwach produkujących **pojazdy mechaniczne, przyczepy i naczepy** jest oceniana korzystnie, nieznacznie lepiej niż przed miesiącem. Wzrost bieżącego portfela zamówień i produkcji jest mniej znaczący niż w ubiegłym miesiącu. Przewidywania dotyczące przyszłego portfela zamówień są niekorzystne, co powoduje, że producenci ostrożniej niż przed miesiącem przewidują wzrost produkcji. Mimo zwiększających się opóźnień napotykanym przy ściąganiu należności od kontrahentów, przedsiębiorcy nie zgłaszają trudności z bieżącym regulowaniem zobowiązań finansowych. Przewidywania dotyczące przyszłej sytuacji finansowej przedsiębiorstw są nadal optymistyczne, jednak ostrożniejsze niż w październiku. W najbliższych miesiącach dyrektorzy przewidują spadek cen produkowanych wyrobów. Zatrudnienie może być nieznacznie zmniejszone.

Ogólny klimat koniunktury w przedsiębiorstwach zajmujących się **włókiennictwem** oceniany jest przez producentów niekorzystnie. Jest to wynikiem znacznego pogorszenia się zarówno bieżących jak i przyszłych ocen dotyczących portfela zamówień i produkcji. Zwiększa się poziom nadmiernych zapasów wyrobów gotowych. Zmniejszenie opóźnień w ściąganiu należności od kontrahentów powoduje, że przedsiębiorcy terminowo regulują swoje bieżące zobowiązania finansowe. Prognozy sytuacji finansowej są pesymistyczne i wskazują na możliwość jej niewielkiego pogorszenia w najbliższych miesiącach. Ceny produkowanych wyrobów mogą nieznacznie wzrosnąć, w stopniu mniejszym niż przewidywała prognoza z października. Przedsiębiorcy sygnalizują też możliwość ograniczenia zatrudnienia.

Producenci **wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych** oceniają swoją koniunkturę negatywnie, znacznie gorzej niż przed miesiącem. Wynika to ze znacznego pogorszenia zarówno ocen bieżących jak i przewidywań dotyczących portfela zamówień i produkcji. Stan zapasów wyrobów gotowych jest nieco mniejszy od poziomu uznawanego przez przedsiębiorców za wystarczający. Mimo zmniejszania się opóźnień w ściąganiu należności od kontrahentów przedsiębiorcy napotykają na zwiększone trudności w bieżącym regulowaniu zobowiązań. Również formułowane prognozy są niekorzystne i wskazują na możliwość dalszego pogarszania się sytuacji finansowej przedsiębiorstw. W najbliższych miesiącach dyrektorzy zamierzają zmniejszyć zatrudnienie. Przewidują też możliwość obniżenia cen wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych.

Producenci **skór wyprawionych i wyrobów ze skór wyprawionych** oceniają swoją koniunkturę w listopadzie negatywnie, gorzej niż w zeszłym miesiącu. Wpływają na to przede wszystkim bardzo niekorzystne przewidywania dotyczące przyszłego portfela zamówień i przyszłej produkcji. Bieżący portfel zamówień i bieżąca produkcja są też ograniczane, ale w mniejszym stopniu. Utrzymują się nadmierne zapasy wyrobów gotowych. Producenci sygnalizują zarówno zwiększające się opóźnienia w ściąganiu należności od kontrahentów jak i trudności przy regulowaniu bieżących zobowiązań finansowych. Przewidywania przyszłej sytuacji finansowej charakteryzują się znacznym pesymizmem. W nadchodzących miesiącach dyrektorzy przewidują znaczne zmniejszenie zatrudnienia. Zamierzają też obniżyć ceny produkowanych wyrobów.

2. Budownictwo

Ogólny klimat koniunktury w budownictwie jest oceniany w listopadzie pozytywnie (plus 9), nieco gorzej niż w poprzednim miesiącu (plus 13). Wśród badanych przedsiębiorstw 25% sygnalizuje poprawę koniunktury, a 16% - jej pogorszenie (w październiku odpowiednio 27% i 14%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

Przedsiębiorstwa odnotowują wolniejszy niż w październiku wzrost **portfela zamówień** na roboty budowlano-montażowe. Firmy sektora publicznego oceniają bieżący portfel zamówień nieznacznie lepiej od przedsiębiorstw prywatnych. Przedsiębiorcy przewidują niewielki wzrost portfela zamówień na najbliższe trzy miesiące, oceny te są jednak znacznie gorsze od przewidywań sprzed miesiąca. W sektorze publicznym przewidywane jest nawet ograniczenie portfela.

Bieżąca **produkcja budowlano-montażowa** jest oceniana w obu sektorach własności korzystnie, choć ostrożniej niż w październiku, lepiej w firmach publicznych niż prywatnych. Oczekiwania dotyczące przyszłej produkcji są gorsze od ocen sprzed miesiąca. Przedsiębiorstwa publiczne oceniają przyszłą produkcję niekorzystnie, gorzej niż firmy prywatne.

Bieżąca **sytuacja finansowa** przedsiębiorstw budowlano-montażowych jest zadowalająca, lepsza niż przed miesiącem. Firmy publiczne oceniają swoją sytuację finansową znacznie lepiej niż w październiku i dużo bardziej korzystnie niż jednostki prywatne. W ciągu najbliższych trzech miesięcy przedsiębiorstwa obu sektorów własności przewidują pogorszenie swej sytuacji finansowej, większe w firmach prywatnych niż w publicznych.

W najbliższych trzech miesiącach przedsiębiorcy przewidują wzrost **cen** realizacji robót budowlano-montażowych, wolniejszy niż prognozowano przed miesiącem. Firmy obu sektorów prognozują zbliżone tempo wzrostu cen.

Zatrudnienie w budownictwie będzie w najbliższych miesiącach ograniczane w tempie znacznie większym niż przewidywano w październiku. Spadek zatrudnienia może być większy w firmach sektora publicznego niż prywatnego.

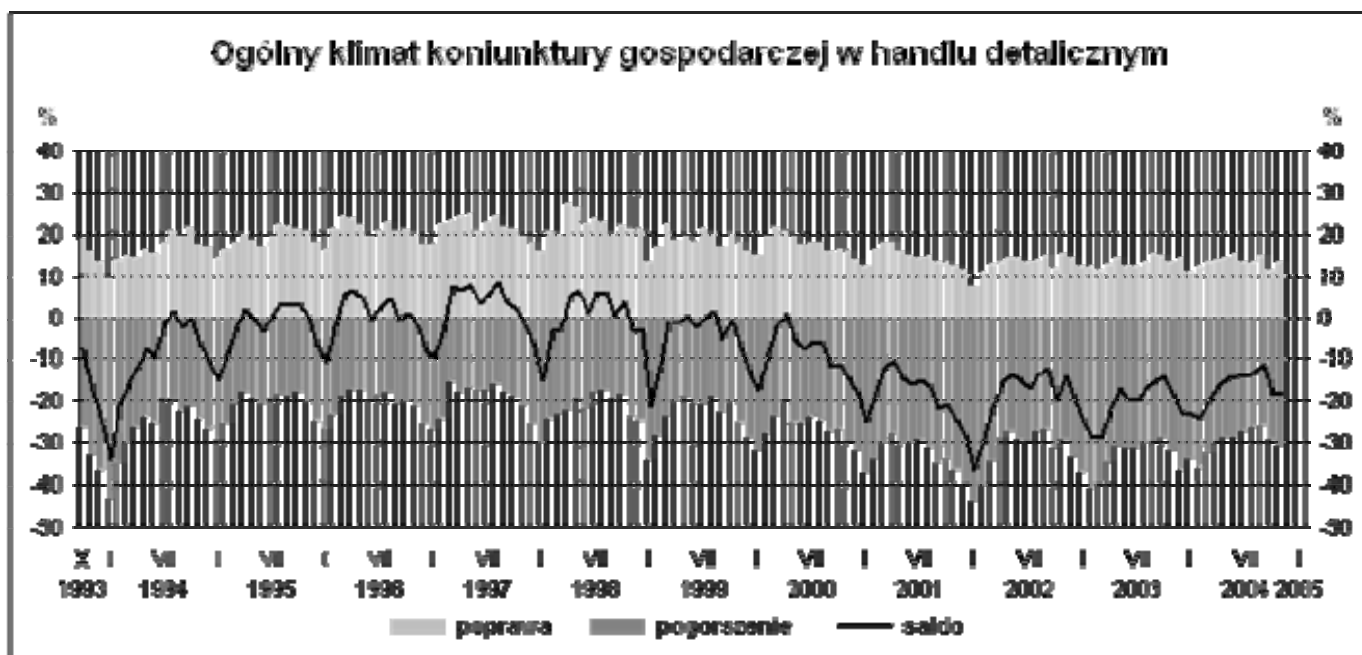
W listopadzie 1,7% jednostek nie odczuwa żadnych **barier w prowadzeniu działalności budowlano-montażowej** (w październiku br. 2,5%, w listopadzie ub. roku - 2,1%). Największe trudności, choć nieco mniejsze niż w poprzednim kwartale, związane są z konkurencją ze strony innych firm (barierę tę zgłasza 67% przedsiębiorstw w listopadzie wobec 71% w październiku br. i 75% w listopadzie ub. roku) oraz z niedostatecznym popytem (50% badanych przedsiębiorstw w listopadzie br., wobec 52% przed miesiącem i 70% w listopadzie ub. roku). W skali roku najbardziej spadło znaczenie drugiej z powyższych barier.

W stosunku do portfela zamówień oczekiwanego w okresie najbliższych dwunastu miesięcy 20% przedsiębiorstw budowlanych ocenia swoje **zdolności produkcyjne** jako zbyt duże, 68% jako wystarczające, a 12% jako zbyt małe. Oceny te są zbliżone do ocen formułowanych przed miesiącem. W porównaniu z listopadem ubiegłego roku zmniejsza się udział jednostek oceniających swe zdolności jako nadmierne w stosunku do oczekiwanego portfela zamówień, zwiększa się natomiast odsetek przedsiębiorstw, które oceniają je jako zbyt małe.

3. **Handel detaliczny**

W listopadzie **ogólny klimat koniunktury** w handlu detalicznym oceniany jest negatywnie, na takim samym poziomie jak w ubiegłym miesiącu (minus 18). Wśród badanych przedsiębiorstw 13% sygnalizuje poprawę koniunktury, a 31% - jej pogorszenie (w październiku odpowiednio 11% i 29%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

Przedsiębiorstwa handlowe oceniają bieżącą sprzedaż nadal negatywnie, gorzej niż w ubiegłym miesiącu. Nieznacznie zwiększają się trudności w bieżącym regulowaniu zobowiązań finansowych przedsiębiorstw. W najbliższych miesiącach przewidywany jest dalszy niewielki spadek sprzedaży. Może on mieć negatywny wpływ na przyszłą zdolność do terminowego regulowania zobowiązań finansowych przez przedsiębiorców. Niewielki niedobór bieżących zapasów towarów utrzymuje się na poziomie zbliżonym do stanu z października. Przyszłe zamówienia na towary mogą być ograniczane w większym stopniu niż prognozowano w ubiegłym miesiącu. Przedsiębiorcy sygnalizują wolniejszy wzrost bieżących i przyszłych cen towarów. Skala zwolnień pracowników może być nieco większa niż prognozowano przed miesiącem.

Małe jednostki handlowe oceniają koniunkturę negatywnie: najbardziej pesymistyczne oceny formułują jednostki o liczbie pracujących do 9 osób (minus 33 wobec minus 34 przed miesiącem). W jednostkach o liczbie pracujących 10-49 osób wskaźnik koniunktury kształtuje się na poziomie minus 12 (przed miesiącem minus 14). W jednostkach średnich, o liczbie pracujących 50-249 osób, wskaźnik koniunktury wynosi minus 7 (przed miesiącem minus 2), a w przedsiębiorstwach dużych, o liczbie pracujących 250 i więcej osób - plus 17 (utrzymała się wartość z poprzedniego miesiąca).

W jednostkach **o liczbie pracujących 250 i więcej osób** bieżąca sprzedaż wzrasta w stopniu znacznie mniejszym niż w październiku. Pogarsza się sytuacja finansowa przedsiębiorstw. Przedsiębiorcy przewidują, że w najbliższych trzech miesiącach może nastąpić znaczny wzrost sprzedaży towarów, choć mniejszy niż prognozowano przed miesiącem. W konsekwencji mniej optymistycznie ocenia się poprawę przyszłej sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Mniejszy może być w stosunku do przewidywań z ubiegłego miesiąca wzrost zamówień u dostawców. Znacznie mniejszy, ale nadal istotny jest wzrost cen towarów oferowanych przez tę grupę jednostek. Przedsiębiorcy przewidują na najbliższe miesiące utrzymanie się wzrostu cen na poziomie zbliżonym do prognoz z października. Skala redukcji zatrudnienia może być niewielka, zbliżona do prognozowanej przed miesiącem.

W listopadzie skala spadku sprzedaży towarów oferowanych przez przedsiębiorstwa **o liczbie pracujących do 9 osób** jest nieco większa od notowanej w ubiegłym miesiącu. Utrzymuje się trudna sytuacja finansowa tej grupy jednostek. Przewidywania dotyczące przyszłej sprzedaży są bardziej pesymistyczne od prognoz sprzed miesiąca. W konsekwencji można oczekiwać większych opóźnień przy regulowaniu przyszłych zobowiązań finansowych. Zwiększa się nieznacznie niedobór zapasów towarów. Mimo to w najbliższych miesiącach zamówienia na towary mogą być ograniczane w stopniu większym niż prognozowano przed miesiącem. Jednostki sygnalizują mniejszy wzrost bieżących cen oferowanych towarów. W najbliższych miesiącach ceny towarów mogą nadal rosnąć, choć nieco wolniej niż prognozowano w październiku. Przyszłe zatrudnienie może być ograniczane w większym stopniu niż prognozowano przed miesiącem.

Oceny koniunktury w poszczególnych branżach handlu detalicznego są też zróżnicowane. Najbardziej pesymistyczny wskaźnik koniunktury, znacznie gorszy niż w ubiegłym miesiącu, notuje się w branży: włókno, odzież, obuwie - minus 52 (minus 37 w ubiegłym miesiącu). Wskaźnik koniunktury w branży pojazdy mechaniczne wynosi - minus 21 (minus 22 przed miesiącem), a w branży żywnościowej - minus 13 (minus 17 w październiku). Jedyne w branży: meble, rtv, agd wskaźnik koniunktury jest pozytywny i kształtuje się na takim samym poziomie jak przed miesiącem - plus 11.

Przedsiębiorstwa sprzedające **żywność** oceniają bieżącą sprzedaż negatywnie, gorzej niż w październiku. Bieżąca sytuacja finansowa tej grupy jednostek oceniana jest nadal negatywnie, choć lepiej niż przed miesiącem. Przyszła sprzedaż żywności może być nadal ograniczana, w stopniu zbliżonym do sygnalizowanego w prognozach sprzed miesiąca. Niewielki nadmiar zapasów towarów powoduje, że zamówienia u dostawców są nieznacznie ograniczane. Trudności w regulowaniu zobowiązań finansowych tej grupy jednostek mogą być większe niż w październiku. Przedsiębiorcy sygnalizują znaczący wzrost bieżących cen żywności, choć mniejszy niż przed miesiącem. Wzrost cen przewidywany na najbliższe miesiące może być szybszy od prognozowanego w ubiegłym miesiącu. Należy oczekiwać dalszej redukcji zatrudnienia, większej niż prognozowano w październiku.

W listopadzie producenci **pojazdów mechanicznych** zgłaszają ograniczenie bieżącej sprzedaży na takim samym poziomie jak w październiku. Pogarsza się trudna sytuacja finansowa przedsiębiorstw. W najbliższych miesiącach oczekuje się dalszego nieznacznego spadku sprzedaży. Może to wpłynąć na zwiększenie trudności w regulowaniu przyszłych zobowiązań finansowych przedsiębiorstw. Przy nadmiarze bieżących zapasów towarów, ich ilość zamawiana u dostawców w najbliższych miesiącach może być znacznie ograniczana. Ceny pojazdów mechanicznych w listopadzie nieznacznie rosną. W najbliższych miesiącach może utrzymać się ta tendencja. Kierujący przedsiębiorstwami zapowiadają redukcje zatrudnienia większe niż przewidywała prognoza z października.

W jednostkach branży: **meble, rtv, agd** notuje się szybszy niż w ubiegłym miesiącu wzrost sprzedaży. W konsekwencji poprawia się sytuacja finansowa przedsiębiorstw, choć jest ona nadal niezadowolająca. W najbliższych miesiącach spodziewany jest znacznie wolniejszy niż prognozowano w październiku wzrost sprzedaży tej grupy towarów, w związku z czym możliwości poprawy przyszłej sytuacji finansowej przedsiębiorstw oceniane są dużo bardziej ostrożnie niż przed miesiącem. Posiadane przez jednostki zapasy towarów uznawane są za nieznacznie przekraczające poziom wystarczający. Zamówienia na towary mogą rosnąć w znacznie mniejszym tempie od prognozowanych w ubiegłym miesiącu. Odnotowany w listopadzie wzrost cen jest wolniejszy niż w październiku, zaś prognozy dotyczące kształtowania się przyszłych cen wskazują na możliwość ich spadku. Przedsiębiorcy przewidują niewielki wzrost liczby zatrudnionych pracowników w nadchodzących miesiącach.

Jednostki branży: **włókno, odzież, obuwie** sygnalizują nadal znaczący spadek bieżącej sprzedaży, nieco większy niż przed miesiącem. W konsekwencji dużo gorzej oceniana jest bieżąca sytuacja finansowa przedsiębiorstw. W najbliższych miesiącach sprzedaż może być też znacznie ograniczana. Przyszła sytuacja finansowa przedsiębiorstw będzie trudna, jej oceny są bardziej pesymistyczne w stosunku do przewidywań sprzed miesiąca. Mimo iż w przedsiębiorstwach odnotowuje się znaczny niedobór bieżących zapasów, w najbliższych miesiącach zamówienia na towary będą znacznie bardziej ograniczane niż prognozowano w październiku. Rosną bieżące ceny towarów, choć wolniej niż w ubiegłym miesiącu.

Przewidywania na najbliższe miesiące wskazują na możliwość dalszego wzrostu cen tej grupy towarów, nieco szybszego od przewidywań sprzed miesiąca. Redukcje pracowników mogą być natomiast mniejsze od prognozowanych w październiku.